

REGERINGSKANSLIET

Utrikesdepartementet

Denna rapport är en översiktlig sammanställning över hur de mänskliga rättigheterna efterlevs, grundad på den svenska ambassadens bedömningar.

Rapporten kan inte ge en fullständig bild. Information bör sökas också från andra källor.

Mänskliga rättigheter i Trinidad och Tobago 2006

ALLMÄNT

1. Sammanfattning av läget för de mänskliga rättigheterna

Trinidad och Tobago är en parlamentarisk demokrati som styrs av en regering ledd av en premiärminister och en lagstiftande församling med två kamrar. Folkmängden uppgår till omkring 1,3 miljoner invånare medan BNP per capita motsvarar omkring 11 000 US-dollar. Vid valet 2002, som oberoende internationella observatörer har betecknat som fritt och rättvist, vann premiärministern Patrick Manning's People's National Movement (PNM) 20 av totalt 36 platser i den folkvalda församlingen.

Även om regeringen generellt respekterar medborgarnas mänskliga rättigheter (MR) kvarstår problem på vissa områden. Förhållandena i fängelserna är undermåliga. Rättsväsendet är påfallande ineffektivt. Våld mot kvinnor och otillräckligt stöd för utsatta grupper, inklusive barn, är allvarliga problem. Dödsstraffet har fått ökad aktualitet genom att opinionsstödet vuxit starkt i takt med den tilltagande vålds- och narkotikabrottsligheten. Närmare 400 personer har mördats av kriminella ligor under åren 2005 och 2006. Det rapporteras om polisvåld som lett till dödsfall vid gripanden. Det förekommer rapporter om att personer med funktionshinder diskrimineras.

De civila myndigheterna upprätthåller en effektiv kontroll över säkerhetsstyrkorna.

2. Ratifikationsläget beträffande de mest centrala konventionerna om mänskliga rättigheter samt rapportering till FN:s konventionskommittéer

- Konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter, *International Covenant on Civil and Political Rights (ICCPR)*, samt det fakultativa protokollet om enskild klagorätt
- Konventionen om ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter, *International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights (ICESCR)*
- Konventionen om avskaffandet av alla former av rasdiskriminering, *Convention on the Elimination of all forms of Racial Discrimination (CERD)*
- Konventionen om avskaffandet av alla former av diskriminering mot kvinnor, *Convention on the Elimination of all forms of Discrimination Against Women (CEDAW)*
- Konventionen om barnets rättigheter, *Convention on the Rights of the Child (CRC)*
- Flyktingkonventionen, *Convention related to the Status of Refugees*, samt det tillhörande protokollet från 1967
- Romstadgan för internationella brottmålsdomstolen, *International Criminal Court (ICC)*

MEDBORGERLIGA OCH POLITISKA RÄTTIGHETER

3. Respekt för rätten till liv, kroppslig integritet och förbud mot tortyr

Enligt samstämmiga uppgifter har, av statsmakten sanktionerade politiska mord eller avrättningar, inte förekommit under året. Det finns heller inga rapporter om försvinnanden. Konstitutionen förbjuder tortyr och annan inhuman behandling. Det förekommer dock rapporter om att häktade personer och interner ofta utsätts för förnedrande behandling och fysisk misshandel. Under de senaste två åren har kidnappningar mot lösensumma ofta förekommit. Det råder en allmän uppfattning om att korruperade poliser medverkat i sådana operationer. Spöstraff utdöms enligt 1999 års lag för allvarliga överfall, våldtäkt samt stöld under hot om våld.

Landets fängelser lider av överbelastning, men förhållandena uppfyller på det hela taget internationella minimikrav. I Port of Spain har ett nytt fängelse nyligen tagits i bruk vilket har minskat platsbristen. Regeringen ger oberoende organisationer för mänskliga rättigheter rätt att besöka fängelserna.

4. Dödsstraff

Trinidad och Tobago tillämpar dödsstraff och antalet dödsdömda är för närvarande relativt stort. En del av dessa personer har dock fått sina

dödsstraff omvandlade till fängelsestraff. De flesta hade då suttit mer än fem år i dödszell. Ett uppehåll (de facto moratorium) beträffande avrättning av kvinnor har hittills upprätthållits. Dödsdomar avkunnas, enligt Amnesty International, i en alarmerande snabb takt. Inga dödsdomar har dock verkställts på sju år. De senaste avrättningarna verkställdes i juni 1999, då totalt tio män avrättades genom hängning.

Trinidad och Tobago har, efter beslut den 26 maj 1998, frånträtt den inter-amerikanska konventionen om mänskliga rättigheter med verkan från den 27 maj 1999. Trinidad och Tobago följde Jamaicas exempel att frånträda det första fakultativa protokollet till International Covenant on Civil and Political Rights (ICCPR). Samtidigt deponerades ett instrument om nytt tillträde till protokollet med reservationen att kommittén inte skulle ha kompetens i fall som gäller dödsstraff.

Regeringens åtgärder utlöstes av att Privy Council fastställt att om en dödsdömd inte avrättats inom fem år efter doms avkunnande utgjorde detta i sig ett grymt och omänskligt straff som bryter mot konstitutionen. För att hålla sig inom femårsgränsen har regeringen numera fastställt korta tidsgränser för överklaganden till domstolar eller instanser för mänskliga rättigheter. EU har regelmässigt företagit uppvaktningar i Trinidad och Tobago till förmån för enskilda dödsdömda.

5. Rätten till frihet och personlig säkerhet

Lagen förbjuder godtyckliga arresteringar och frihetsberövanden vilket tycks respekteras av regeringen i praktiken. Förekomst av politiska fångar har inte rapporterats.

6. Rättssäkerhet och rättsstatsprincipen

Lagen föreskriver ett oberoende rättssystem, vilket dock i praktiken fungerar ineffektivt. Domstolar och advokater är självständiga i förhållande till regering och myndigheter.

Trinidad och Tobago har anslutit sig till Caribbean Community and Common Market's (CARICOM) konvention om upprättandet av en karibisk högsta domstol med säte i Port of Spain, vilken invigdes i april 2005.

7. Straffrihet

Straffrihet förekommer avseende polisvåld (se även under punkt 3).

8. Yttrande-, tryck-, mötes-, förenings- och religionsfrihet m.m.

Konstitutionen garanterar yttrande- och tryckfrihet och regeringen respekterar i princip dessa rättigheter. Detsamma gäller generellt sett för församlings- och religionsfrihet. Regeringen begränsar emellertid antalet utländska missionärer till 30 personer per samfund. Missionärer tillåts verka i landet i högst tre år men kan återvända för en ny treårsperiod efter ett års frånvaro.

9. De politiska rättigheterna och de politiska institutionerna

Lagen ger medborgarna rätt att med fredliga medel byta regering genom att delta i periodiskt återkommande fria val och genom allmän rösträtt.

Det senaste nationella valet ägde rum år 2002 och betecknas av oberoende valobservatörer som fritt och rättvist. De två ledande politiska partierna är regeringspartiet PNM, som främst stöds av afro-trinidadier, och oppositionspartiet UNC, som främst stöds av indo-trinidadier. PNM, under ledning av premiärministern Patrick Janning, vann valet och fortsätter att regera landet.

Ledande politiker anklagas ofta för korruption.

EKONOMISKA, SOCIALA OCH KULTURELLA RÄTTIGHETER

10. Rätten till arbete och relaterade frågor

Lagen ger arbetstagare rätt att organisera sig fackligt. Nästan en tredjedel av alla arbetstagare är fackligt anslutna i 25 olika fackförbund. Fackföreningar är oberoende i förhållande till regeringen och politiska partier förutom sockerarbetarna, som traditionellt varit allierade med UNC.

Lagen ger arbetstagare rätt att strejka. Sådan rätt har dock inte arbetstagare i så kallad samhällsviktig verksamhet, som till exempel poliser och lärare.

Internationella arbetsorganisationen (ILO) har kritiserat definitionen av samhällsviktig verksamhet för att vara alltför bred och uppmanat regeringen att begränsa den. Regeringen har hittills inte reagerat på ILO:s krav.

Lagen förbjuder inte specifikt barn- och tvångsarbete men ingen rapport visar att det förekommer sådan verksamhet.

11. Rätten till bästa uppnåeliga hälsa

Landets hälso- och sjukvård fungerar relativt väl och är av god kvalitet. Arbetsplatserna inspekteras regelbundet för att tillse att de uppfyller fastställda

normer. Det finns emellertid fackliga krav på att reglerna bör skärpas för att skydda arbetstagarna mot hälso- och skaderisker.

12. Rätten till utbildning

Grundutbildningen är obligatorisk och kostnadsfri till 12 års ålder. Utbildningsministeriet uppger att 89 procent av alla barn i skolåldern deltar i undervisningen. Den offentliga utbildningen sträcker sig till 20 års ålder. Samtliga skolbarn har rätt till fri hälsovård.

13. Rätten till en tillfredsställande levnadsstandard

Trinidad och Tobago är det resursrikaste av de karibiska länderna genom sina omfattande tillgångar av olja och naturgas. Folkmängden är ca 1,3 miljoner invånare och BNP per capita cirka 11 000 US-dollar. Landet hamnar på 57:e plats av 177 länder i FN:s välfärdsindex (HDI).

OLIKA GRUPPERS ÅTNJUTANDE AV DE MÄNSKLIGA RÄTTIGHETERNA

14. Kvinnors rättigheter

Fysiskt våld mot kvinnor är ett vanligt problem. Mord, våldtäkter och andra våldsbrott mot kvinnor har ökat under senare år. Hustrumisshandel anmäls i de flesta fall inte. Kvinnogrupper hävdar att närmare en fjärdedel av samtliga kvinnor utsatts för övergrepp. Media har skärpt uppmärksamheten om våld mot kvinnor i hemmet, vilket har lett till att detta problem inte längre betraktas som uteslutande en privat angelägenhet. År 1999 infördes en lag som ger polisen ökade befogenheter att ingripa mot våld i hemmet. Våldtäkt skall bestraffas med livstids fängelse men domstolarna utdömer ofta lindrigare straff. Prostitution är olaglig men förekommer i stor omfattning. Sexuellt ofredande på arbetsplatser utgör ett problem. Kvinnor diskrimineras på den privata arbetsmarknaden, främst inom jordbruket.

15. Barnets rättigheter

Trinidad och Tobago har ratificerat konventionen om barnets rättigheter. Övergrepp mot barn är emellertid ett fortsatt problem även om de barnavårdande myndigheterna, som förfogar över alltför begränsade resurser, gör sitt bästa för att råda bot på situationen. Inga kända rapporter om barnarbete förekommer men gatubarn finns i begränsad omfattning.

16. Rättigheter för personer som tillhör nationella, etniska, språkliga och religiösa minoriteter samt urfolk

Av statsmakten sanktionerad diskriminering som grundas på ras, kön, hudfärg, etnisk härkomst, religion eller politisk uppfattning rapporteras inte förekomma. Det finns dock behov av att förstärka arbetet för att motverka den diskriminering som förekommer i praktiken.

17. Diskriminering på grund av sexuell läggning eller könsidentitet

Lagen föreskriver förbud mot diskriminering som grundas på könsidentitet. Regeringen respekterar generellt dessa föreskrifter .

18 Flyktingars rättigheter

Trinidad och Tobago anslöt sig år 2000 till 1951 års flyktingkonvention jämte 1967 års protokoll. Regeringen har emellertid inte följt upp detta genom att besluta om en nationell lagstiftning för att leva upp till konventionens förpliktelser. Ett nära samarbete med FN:s flyktingkommissariat (UNHCR) och andra humanitära organisationer för att bistå flyktingar och asylsökanden sker fortlöpande. Regeringen ger inget tillfälligt skydd till person som inte uppfyller kraven på flyktingstatus.

19. Funktionshindrades rättigheter

Det finns ingen lagstiftning som förbjuder diskriminering av personer med funktionshinder. Sådan diskriminering förekommer. Offentliga byggnadsarbeten tar inte hänsyn till funktionshindrades situation och behov. Det nationella biblioteket utgör dock ett föredöme när det gäller handikappanpassning.

ÖVRIGT

20. Frivilligorganisationers arbete för mänskliga rättigheter

Ett antal organisationer för mänskliga rättigheter driver öppet verksamhet i landet utan inskränkningar från myndigheternas sida. Regeringstjänstemän är i allmänhet samarbetsvilliga och lyhörda för gruppernas synpunkter. En oberoende ombudsman undersöker klagomål rörande respekten för mänskliga rättigheter.

21. Internationella och svenska insatser på området mänskliga rättigheter

Information om internationella insatser saknas.